

Ψήφισμα σχετικά με τις προδήλως αβάσιμες αιτήσεις ασύλου

Οι Αρμόδιοι σε θέματα μετανάστευσης Υπουργοί των Κρατών Μελών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, συνελθόντες στο Λονδίνο στις 30 Νοεμβρίου και 1η Δεκεμβρίου 1992,

Έχοντας υπόψη τους το στόχο εναρμόνισης των περί ασύλου πολιτικών τους, που καθορίστηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Στρασβούργου τον Δεκέμβριο του 1989, καθώς και το πρόγραμμα εργασίας που συμφωνήθηκε στο Μάαστριχτ τον Δεκέμβριο του 1991,

Αποφασισμένοι, στα πλαίσια της κοινής ανθρωπιστικής τους παράδοσης, να εξασφαλίσουν την αρμόζουσα προστασία στους πρόσφυγες σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης της Γενεύης της 28ης Ιουλίου 1951, όπως τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης της 31ης Ιανουαρίου 1967, σχετικά με το Καθεστώς των Προσφύγων,

Επισημαίνοντας ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας, τα Κράτη μέλη χορηγούν κατ' εξαίρεσιν άδεια παραμονής αλλοδαπού και για άλλους επιτακτικούς λόγους εκτός εκείνων σύμφωνα με τους ορισμούς της Συμβάσεως της Γενεύης του 1951,

Επιβεβαιώνοντας τη δέσμευση που ανέλαβαν με τη Σύμβαση του Δουβλίνου της 15ης Ιουνίου 1990, η οποία εγγυάται ότι θα εξετάζονται οι αιτήσεις ασύλου όλων των αιτούντων άσυλο που βρίσκονται στα σύνορα ή στο έδαφος Κράτους μέλους και θεσπίζει τους κανόνες για τον καθορισμό του Κράτους μέλους το οποίο είναι υπεύθυνο για την εξέταση αυτή,

Εν γνώσει τους ότι αυξάνεται συνεχώς ο αριθμός των αιτούντων άσυλο στα Κράτη μέλη οι οποίοι δεν έχουν πραγματική ανάγκη προστασίας εντός των Κρατών μελών όπως την εννοεί η Σύμβαση της Γενεύης, και ανησυχώντας διότι αυτές οι προδήλως αβάσιμες αιτήσεις επιβαρύνουν τις διαδικασίες παροχής ασύλου, καθυστερούν την αναγνώριση των προσφύγων που έχουν πραγματική ανάγκη ασύλου και υπονομεύουν την ακεραιότητα του θεσμού του ασύλου,

Εμπνεόμενοι από το συμπέρασμα αριθ. 30 της Εκτελεστικής Επιτροπής της Υπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες,

Πεπεισμένοι ότι η πολιτική ασύλου την οποία ασκούν δεν θα πρέπει να ενθαρρύνει την κατάχρηση των διαδικασιών παροχής ασύλου,

Εγκρίνουν το ακόλουθο ψήφισμα :

Προδήλως αβάσιμες αιτήσεις ασύλου

1. (α) Μία αίτηση ασύλου θεωρείται προδήλως αβάσιμη επειδή η αίτηση στερείται σαφώς ουσιαστικού περιεχομένου ύπαρξης βάσει της Σύμβασης της Γενεύης και του Πρωτοκόλλου της Νέας Υόρκης. Αυτό μπορεί να συμβαίνει διότι :

- οι ισχυρισμοί του αιτούντος ότι φοβάται διώξεις στη χώρα του είναι σαφώς αβάσιμοι (παράγραφοι 6 έως 8), ή

- οι ισχυρισμοί είναι δόλιοι ή καταχρώνται των διαδικασιών ασύλου (παράγραφοι 9 και 10).

(β) Εξάλλου, τηρουμένων των διατάξεων της Συμβάσεως του Δουβλίνου, μία αίτηση ασύλου δύναται να μην εξαρτάται από την εκ μέρους ενός Κράτους μέλους αναγνώριση του νομικού καθεστώτος του πρόσφυγος κατά την έννοια της Σύμβασης της Γενεύης για τους Πρόσφυγες, όταν η αίτηση εμπίπτει στις διατάξεις του Ψηφίσματος για τις τρίτες χώρες υποδοχής, που ενέκριναν οι Υπουργοί μετανάστευσης, στο Λονδίνο, στις 30 Νοεμβρίου και 1η Δεκεμβρίου 1992.

2. Τα Κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν (τυχόν εν ισχύ ή μέλλουσες) επείγουσες διαδικασίες που δεν είναι απαραίτητο να περιλαμβάνουν πλήρη εξέταση σε κάθε επίπεδό τους, για τις αιτήσεις που εμπίπτουν στις περιπτώσεις της παραγράφου 1, αν και η εφαρμογή τέτοιων διαδικασιών δεν είναι υποχρεωτική εφόσον εθνικές πολιτικές προβλέπουν την αποδοχή της αίτησης για άλλους λόγους. Τα Κράτη μέλη μπορούν επίσης να εφαρμόζουν διαδικασίες όσον αφορά την αποδοχή κατά τις οποίες οι αιτήσεις μπορούν να απορρίπτονται ταχύτατα για αντικειμενικούς

λόγους.

3. Τα Κράτη μέλη προσπαθούν να καταλήξουν σε αρχικές αποφάσεις για τις αιτήσεις που εμπíπτουν στις περιπτώσεις της παραγράφου 1, το ταχύτερο δυνατόν, και οπωσδήποτε εντός ενός μηνός το αργότερο, και να ολοκληρώσουν τις διαδικασίες έφεσης ή αναθεώρησης το συντομότερο δυνατό. Οι διαδικασίες έφεσης ή αναθεώρησης μπορούν να είναι απλούστερες από τις εν γένει επιτρεπόμενες στις άλλες περιπτώσεις απορριπτομένων αιτήσεων ασύλου.

4. Οι αποφάσεις για την απόρριψη αίτησης ασύλου εμπíπτουσας στην παράγραφο 1 λαμβάνονται στο κατάλληλο επίπεδο, από αρμόδια Αρχή που είναι ειδική σε θέματα ασύλου ή προσφύγων. Πριν από τη λήψη οποιασδήποτε τελικής απόφασης, οι αιτούντες, μεταξύ άλλων διαδικαστικών εγγυήσεων, θα πρέπει να έχουν και την ευκαιρία προσωπικής ακρόασης με αρμόδιο υπάλληλο ειδικά εξουσιοδοτημένο βάσει της εθνικής νομοθεσίας.

5. Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της Σύμβασης του Δουβλίνου, όταν μία αίτηση απορρίπτεται, κατά την έννοια της παραγράφου 1, το ενδιαφερόμενο Κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι ο αιτών εγκαταλείπει το κοινοτικό έδαφος, εκτός εάν του δοθεί η άδεια να εισέλθει ή να παραμείνει για άλλους λόγους.

Αστήριχτοι ισχυρισμοί σχετικά με το φόβο διώξεων

6. Τα Κράτη μέλη μπορούν να εξετάζουν κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 ανωτέρω όλες τις αιτήσεις που δεν περιέχουν τις προϋποθέσεις απονομής της ιδιότητας του πρόσφυγα σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης της Γενεύης. Αυτό μπορεί να συμβαίνει διότι :

(α) οι λόγοι της αίτησης δεν υπάγονται στο πεδίο ισχύος της Σύμβασης της Γενεύης : συγκεκριμένα, ο αιτών δεν προβάλλει φόβους δίωξης εξαιτίας της φυλής, της θρησκείας ή της εθνικότητας του ή επειδή ανήκει σε κάποια κοινωνική ομάδα είτε εξαιτίας των πολιτικών του φρονημάτων, αλλά λόγους όπως η αναζήτηση εργασίας ή καλύτερες συνθήκες διαβίωσης.

(β) η αίτηση στερείται εξ ολοκλήρου ουσιαστικού περιεχομένου : ο ενδιαφερόμενος δεν παρέχει ενδείξεις ότι είναι εκτεθειμένος σε κινδύνους ή από τα λεγόμενά του δεν προκύπτει κανένα συγκεκριμένο ή προσωπικό στοιχείο.

(γ) η αίτηση στερείται αναμφίβολα οιασδήποτε αξιοπιστίας : τα λεγόμενά του δεν έχουν συνοχή, αληθοφάνεια ή είναι αντιφατικά.

7. Τα Κράτη μέλη μπορούν να εξετάζουν, κατά τις διατάξεις της ανωτέρω παραγράφου 2, τις αιτήσεις ασύλου λόγω προβαλλόμενης δίωξης που περιορίζεται σαφώς σε συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή, όταν ο αιτών μπορεί να προστατευθεί άνευ άλλου τινός και αποτελεσματικά σε άλλο τμήμα της χώρας του όπου θα έπρεπε ευλόγως να έχει μεταβεί, σύμφωνα με το άρθρο 33 παρ. 1 της Σύμβασης της Γενεύης. Όταν παρίσταται ανάγκη, τα Κράτη μέλη, εντός του ενδεδειγμένου πλαισίου, και λαμβάνοντας υπόψη τους τις σχετικές πληροφορίες τις οποίες θα έχουν λάβει από την Εκτελεστική Επιτροπή της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, θα προβαίνουν σε μεταξύ τους διαβουλεύσεις προκειμένου να καθοριστεί, κατόπιν εξέτασως ατομικής περιπτώσεως, κατά πόσον οι συνθήκες δικαιολογούν εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

8. Κάθε Κράτος μέλος είναι ελεύθερο να αποφασίζει σύμφωνα με τα συμπεράσματα των Υπουργών Μετανάστευσης της 1ης Δεκεμβρίου 1992 κατά πόσον μία χώρα περιλαμβάνεται σε εκείνες στις οποίες δεν υπάρχει γενικά σοβαρός κίνδυνος δίωξης. Προκειμένου να αποφανθούν ότι σε μία χώρα δεν υφίσταται σοβαρός κίνδυνος διώξεων, τα Κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τα στοιχεία που παρατίθενται στα προαναφερθέντα συμπεράσματα των Υπουργών. Τα Κράτη μέλη προσπαθούν να καθορίσουν από κοινού συγκεκριμένες χώρες που θα παρουσιάζουν, εν προκειμένω, ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Ωστόσο, τα Κράτη μέλη θα εξετάζουν μεμονωμένα τους ισχυρισμούς των αιτούντων άσυλο που προέρχονται από τις χώρες αυτές καθώς και οποιαδήποτε συγκεκρι-

μένη ένδειξη που ενδέχεται να ανατρέπει το γενικό τεκμήριο. Ελλείψει των ενδείξεων αυτών, η αίτηση μπορεί να εξετάζεται κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 ανωτέρω.

Δόλια χρήση ή κατάχρηση των διαδικασιών ασύλου

9. Τα Κράτη μέλη μπορούν να εξετάζουν, κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2, όλες τις αιτήσεις που κάνουν σαφώς δόλια χρήση των διαδικασιών ασύλου ή είναι καταχρηστικές. Τα Κράτη μέλη μπορούν να εξετάζουν με ταχείες διαδικασίες όλες τις περιπτώσεις όπου ο αιτών, χωρίς εύλογη εξήγηση :

(α) βάσισε την αίτησή του σε πλαστή ταυτότητα ή σε πλαστά ή παραποιημένα έγγραφα υποστηρίζοντας, όταν ερωτήθηκε ότι είναι γνήσια,

(β) προέβαλε εσκεμμένα ψευδείς ισχυρισμούς, είτε προφορικά είτε γραπτά, αφού υπέβαλε αίτηση ασύλου,

(γ) κακοπίστως κατέστρεψε, έβλαψε ή απέρριψε διαβατήριο ή άλλο έγγραφο ή εισιτήριο σχετικό με τους ισχυρισμούς του, είτε για να λάβει πλαστή ταυτότητα για τους σκοπούς της αίτησής του είτε για να δυσχεράνει την εξέταση της αίτησης αυτής,

(δ) δολίως απέκρυψε ότι είχε καταθέσει προηγουμένως αίτηση σε άλλο ή σε άλλα Κράτη, ιδίως, χρησιμοποιώντας πλαστά στοιχεία ταυτότητας,

(ε) ενώ προηγουμένως είχε ευρέως τη δυνατότητα να υποβάλει αίτηση παροχής ασύλου υπέβαλε την αίτηση με σκοπό να ματαιώσει εκκρεμούσα απέλαση,

(στ) παραβίασε κατάφωρα ουσιαστικές υποχρεώσεις επιβαλλόμενες από την εθνική νομοθεσία, περί παροχής ασύλου,

(ζ) υπέβαλε αίτηση σε Κράτος μέλος, αφού προηγούμενη ανάλογη αίτησή του σε άλλο Κράτος απερρίφθη κατόπιν εξέτασης που συγκέντρωνε όλα τα διαδικαστικά εχέγγυα, και σύμφωνα με την Σύμβαση της Γενεύης για τους Πρόσφυγες. Προς τούτο, θα γίνονται επαφές ανάμεσα στα Κράτη μέλη και στις τρίτες χώρες, και εν ανάγκη μέσω της Υπάτης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες.

Τα Κράτη μέλη διαβουλεύονται στα κατάλληλα πλαίσια όταν φαίνεται να συντρέχουν νέες καταστάσεις που ίσως δικαιολογούν την εφαρμογή ταχείας διαδικασίας.

10. Τα περιστατικά που παρατίθενται στην παράγραφο 9 αποτελούν σαφείς ενδείξεις κακής πίστης και δικαιολογούν την εξέταση της υπόθεσης με τις διαδικασίες της παραγράφου 2 ανωτέρω, εφόσον δεν δίδεται ικανοποιητική εξήγηση για την συμπεριφορά του αιτούντος. Δεν μπορούν όμως αφ' εαυτού να αναιρέσουν βάσιμο φόβο διώξεων σύμφωνα με το άρθρο 1 της Σύμβασης της Γενεύης και ουδεμία περίπτωση θεωρείται ως έχουσα μεγαλύτερη βαρύτητα από τις λοιπές.

Άλλες περιπτώσεις εφαρμογής ταχύρρυθμης διαδικασίας

11. Το παρόν ψήφισμα δεν θίγει τις τυχόν κείμενες διατάξεις των Κρατών μελών περί ταχείας διαδικασίας σε άλλες περιπτώσεις που αναγκαιούν την ταχεία λήψη αποφάσεως, εάν διαπιστώνεται ότι ο αιτών έχει αποδεδειγμένως διαπράξει σοβαρό αδίκημα στο έδαφος των Κρατών μελών, εάν μια συγκεκριμένη περίπτωση εμπίπτει προδήλως στους ορισμούς του άρθρου 1 ΣΤ της Συμβάσεως της Γενεύης του 1951, ή για σοβαρούς λόγους δημοσίας ασφαλείας, έστω και αν δεν πρόκειται για προδήλως αβάσιμες αιτήσεις σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1.

Περαιτέρω ενέργειες

12. Οι Υπουργοί συμφώνησαν να προσπαθήσουν να εξασφαλίσουν την αναπροσαρμογή της νομοθεσίας τους, εάν απαιτείται, κατά τρόπον που να ενσωματωθούν οι αρχές του παρόντος ψηφίσματος το συντομότερο δυνατό και το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 1995. Κατά διαστή-

ματα, τα Κράτη μέλη, σε συνεργασία με την Επιτροπή και σε συνεννόηση με την Ύπατη Αρμοσσία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, θα επανεξετάζουν την λειτουργία των διαδικασιών αυτών και θα εξετάζουν εάν απαιτείται η λήψη πρόσθετων μέτρων.